

KOMITET DO SPRAW RADIA I TELEWIZJI
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”
OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ I STUDIÓW PROGRAMOWYCH
00-950 Warszawa, skr. pocztowa 46, tel. 478792, 434651

Nr 11/271

Kwiecień 1983 r.
Do użytku służbowego
Egz. nr 104

Komunikat z badań

OPINIE MIESZKAŃCÓW WARSZAWY
O CYKLU RADZIECKICH PROGRAMÓW TELEWIZYJNYCH
pt. "KAMERA WIDZI ŚWIAT"

Przez pięć kolejnych wieczorów /od wtorku 5 kwietnia do soboty 9 kwietnia 1983 r./ Telewizja Polska nadała w paśmie wieczornym - po godz. 21 - cykl radzieckich programów publicystycznych pod tytułem "Kamera widzi świat". Cykl ten poświęcony był w całości przedstawieniu historii, działalności i celów Centralnej Agencji Wywiadowczej - CIA - Stanów Zjednoczonych.

Programy te stały się tematem specjalnego sondażu, który został przeprowadzony przez Ośrodek Badań Opinii Publicznej i Studiów Programowych w niedzielę 10 kwietnia 1983 roku, a więc następnego dnia po zakończeniu emisji tego cyklu. Sondaż miał na celu ustalenie wielkości widowni poszczególnych odcinków cyklu oraz zebranie opinii widzów na jego temat. Badanie zrealizowane na 150 osobowej próbie mieszkańców Warszawy przyniosło wyniki, które dają przede wszystkim orientację w typach i charakterze występujących opinii. Wyników jego nie należy jednak uogólniać na większą zbiorowość, bowiem mieszkańcy Warszawy - o czym wiadomo z innych badań - są zazwyczaj bardziej krytyczni wobec programów telewizyjnych niż ogół mieszkańców naszego kraju.

Widownia cyklu "Kamera widzi świat"

Wśród mieszkańców Warszawy poszczególne odcinki omawianego cyklu oglądane były przez następujące odsetki widzów:

Termin emisji:

1. wtorek 5.04	22%
2. środa 6.04	17%
3. czwartek 7.04	16%
4. piątek 8.04	17%
5. sobota 9.04	19%

Poszczególne odcinki były oglądane przez podobne odsetki widzów i nie można mówić w tym przypadku ani o zwiększającej się, ani też o zmniejszającej się z odcinka na odcinek wielkości widowni.

Co najmniej jeden odcinek cyklu obejrzało 42% badanych, w tym: tylko jeden odcinek - 13%, dwa odcinki - 12%, trzy odcinki - 9 %; pozostali widzieli więcej niż trzy odcinki. 58% nie obejrzało żadnego odcinka.

Na podstawie tych danych należy stwierdzić, że cykl ten nie był oglądany systematycznie; największy odsetek obejrzał jeden lub dwa odcinki cyklu.

Wszystkie osoby, które nie oglądały cyklu "Kamera widzi świat" - 58% ogółu badanych - proszone były o udzielenie odpowiedzi na pytanie "Czy może Pan/i/ sobie przypomnieć dlaczego nie oglądał/a/ Pan/i/ tego programu?". Osoby te mając możliwość swobodnej wypowiedzi najczęściej wymieniały, następujące przyczyny nieoglądania cyklu

- program ich zdaniem był tendencyjny, była to propaganda,
- był zbyt późno nadawany
- nie miały czasu, co spowodowane było pracą zawodową, nauką w szkole
- nie zainteresowały się tym cyklem
- nie mają obyczaju oglądania lub bardzo rzadko oglądają telewizję
- byli zmęczeni, źle się czuli.

Warto tu także zaznaczyć, że żadna z osób, które nie oglądała tego cyklu nie podała jako przyczyn swego zachowania - oglądania w tym samym czasie II programu telewizyjnego. Zatem nie można tu mówić, że na wielkość widowni tego cyklu wpływała konkurencyjność drugiego programu telewizyjnego.

Ocena cyklu

Widzowie, którzy oglądali dwa lub więcej odcinków omawianego cyklu - wśród ogółu badanych stanowili oni 29% - proszeni byli o dokonanie ogólnej jego oceny,

Oto dane na ten temat:

1. bardzo dobry	7%	44%
2. dobry	37%	
3. średni, taki sobie	23%	33%
4. słaby	23%	
5. zły	10%	
6. trudno mi powiedzieć	-	

Porównując powyższe dane z rozkładem ocen innych programów należy uznać, że cykl ten został oceniony kontrowersyjnie.

Co się w tym cyklu podobało a co nie

Wszyscy widzowie mieli możliwość swobodnego wypowiedzenia się /tzn. nie przedstawiono im do wyboru gotowych typów odpowiedzi/ na temat tego co się im w tym cyklu podobało /jakie były jego zalety/, a także co się im nie podobało /jakie były jego wady/.

Wśród odpowiedzi dotyczących zalet cyklu można wyróżnić te, w których widzowie podkreślali, że:

- cykl ogólnie przedstawił im rzeczy nowe, nieznane, o których do tej pory mało wiedziano
- cykl był wiarygodny, zawierał autentyczne wypowiedzi i materiały filmowe
- dobry sposób realizacji i prowadzenia cyklu
- bardzo interesujący był sam temat, działalność wywiadu jest zawsze interesująca
- pokazano, co się dzieje na świecie

Natomiast wśród uwag krytycznych formułowanych przez widzów pod adresem cyklu "Kamera widzi świat" wyróżnić można:

- cykl niejasny, trudno się było zorientować kto jest kto, przerywane wywiady,
- był to program tendencyjny, propagandowy, jednostronny, naciągany
- tłumaczenie i dubbing budzące podejrzenia co do autentyczności wypowiedzi.

Nie wszyscy jednak widzowie sformułowali pod adresem tego cyklu konkretne pochwały lub zarzuty. Jedna czwarta widzów uznała, że ich zdaniem, program ten nie miał żadnych zalet i również jedna czwarta stwierdziła, że nie miał on żadnych wad.

Widzowie proszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, co ich najbardziej w tym cyklu zainteresowało stwierdzili, że były to:

- przewroty i akcje organizowane przez CIA na terytorium Chile, Angoli, w Zatoce Świń
- metody i techniki działalności CIA

Zrozumienie treści cyklu

Wszyscy widzowie tego cyklu proszeni byli także o udzielenie odpowiedzi na pytanie "Czy w tym cyklu przedstawiono działalność CIA w sposób jasny i zrozumiały czy też nie?"

Oto jakie otrzymano odpowiedzi:

1. tak, w sposób jasny i zrozumiały	8%	
2. raczej jasno i zrozumiale	48%	56%
3. raczej niejasno i niezrozumiale	25%	
4. w ogóle niejasno i niezrozumiale	15%	40%
5. trudno mi powiedzieć	4%	

Należy stwierdzić, że mimo iż więcej osób uznało, iż program był jasny i zrozumiały, to dla stosunkowo dużej części widowni był niezrozumiały.

x x x

Cykl programów "Kamera widzi świat" pobudził do refleksji 55% swoich widzów, powodując, że po obejrzeniu tego cyklu, bądź też któregoś z jego odcinków, prowadzili oni rozmowę na jego temat wśród rodziny, znajomych.

Natomiast na pytanie, czy oglądałby Pan/i/ chętnie kolejne odcinki tego cyklu uzyskano następujące odpowiedzi:

- tak, chętnie bym je oglądał 55%
- nie, nie miałbym ochoty oglądać następnych odcinków 28%
- trudno mi powiedzieć 17%

Można więc powiedzieć, że połowa widzów na tyle zainteresowała się tym cyklem, że chętnie oglądałaby jego dalsze odcinki.

Sam pomysł codziennego nadawania kolejnych odcinków cyklu "Kamera widzi świat" spotkał się z raczej pozytywnym przyjęciem ze strony widzów tego programu. Ten sposób emisji cyklu uznało za słuszny 59% widzów, za niesłuszny 20%, zaś 21% stwierdziło, że było im to obojętne.

x x x

Podsumowując powyższe dane, należy stwierdzić, że radziecki cykl programów publicystycznych pt. "Kamera widzi świat" spotkał się z kontrowersyjną oceną i opiniami widzów.